



Eurooppa-neuvosto

**Bryssel, 19. helmikuuta 2016
(OR. en)**

EUCO 1/16

**CO EUR 1
CONCL 1**

SAATE

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (18. ja 19. helmikuuta 2016)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA JA EUROOPAN UNIONI

1. Eurooppa-neuvoston jäsenet päättivät joulukuun kokouksessaan työskennellä tiiviisti yhdessä löytääkseen kaikkia osapuolia tyydyttävät ratkaisut kaikilla neljällä alueella, jotka on mainittu 10. marraskuuta 2015 päivätyssä Ison-Britannian pääministerin kirjeessä.
2. Eurooppa-neuvosto päätti tänään, että seuraava asiakirjakokonaisuus, joka on täysin perussopimusten mukainen ja tulee voimaan päivänä, jona Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ilmoittaa neuvoston pääsihteerille, että Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt pysyä Euroopan unionin jäsenenä, on asianmukainen vastaus Yhdistyneen kuningaskunnan huolenaiheisiin:
 - a) Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätös Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa (liite 1);
 - b) lausuma, joka sisältää ehdotuksen neuvoston päätökseksi erityisistä säännöksistä, jotka liittyvät pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan. Päätös hyväksytään päivänä, jona alakohdassa a tarkoitettu päätös tulee voimaan (liite 2);

- c) Eurooppa-neuvoston julkilausuma kilpailukyvyystä (liite 3);
 - d) komission lausuma toissijaisuusperiaatteen täytäntöönpanomekanismista ja sääntelytaakan keventämisen täytäntöönpanomekanismista (liite 4);
 - e) Euroopan komission lausuma muuhun kuin työntekijän asuinjäsenvaltioon vietävien lapsenetuksien indeksoimisesta (liite 5);
 - f) komission lausuma suojaimekanismista, jota tarkoitetaan valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen D jakson 2 kohdan b alakohdassa (liite 6);
 - g) komission lausuma kysymyksistä, jotka liittyvät henkilöiden vapaan liikkuvuuden väärinkäyttöön (liite 7).
3. Valtion- tai hallitusten päämiehet ovat ilmoittaneet liitteessä 1 olevan päätöksen osalta, että
- i) tämä päätös antaa oikeudelliset takeet siitä, että 10. marraskuuta 2015 päivätyssä kirjeessä esitettyihin Yhdistyneen kuningaskunnan huolenaiheisiin on vastattu;
 - ii) päätöksen sisältö on täysin perussopimusten mukainen;
 - iii) tämä päätös on oikeudellisesti sitova, ja sitä voidaan muuttaa tai se voidaan kumota ainoastaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiesten yhteisellä sopimuksella;
 - iv) tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ilmoittaa neuvoston pääsihteerille, että Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt pysyä Euroopan unionin jäsenenä.
4. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan kansanäänestyksen tulos on se, että Yhdistynyt kuningaskunta eroaa Euroopan unionista, edellä kohdassa 2 tarkoitettu asiakirjakokonaisuus lakkaa olemasta voimassa.

II MUUTTOLIIKE

5. EU:ta kohdanneessa muuttoliikekriisissä tavoitteena on oltava muuttovirtojen nopea tyrehdyttäminen, ulkorajojemme suojaaminen, laittoman muuttoliikkeen vähentäminen ja Schengen-alueen eheyden turvaaminen. Osana tätä kokonaisvaltaista lähestymistapaa Eurooppa-neuvosto antoi puheenjohtajavaltion ja komission yksityiskohtaisten raporttien perusteella arvionsa joulukuussa hyväksytyjen suuntaviivojen täytäntöönpanon tilanteesta.
6. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Naton päätökseen osallistua tiedustelu-, seuranta- ja valvontatoimiin, jotka koskevat Egeanmerellä tapahtuvia laittomia rajanylityksiä, ja pyytää kaikkia Naton jäseniä tukemaan tätä toimintaa aktiivisesti. EU:n ja erityisesti Frontexin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä Naton kanssa.
7. EU:n ja Turkin toimintasuunnitelman täysimääräinen ja ripeä täytäntöönpano on edelleen ensisijaisen tärkeää muuttovirtojen tyrehdyttämiseksi ja ihmiskauppias- ja salakuljettajaverkostojen torjumiseksi. Turkki on toteuttanut toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi toimia, jotka liittyvät erityisesti Syyrian pakolaisten pääsyyn Turkin työmarkkinoille ja tiedon jakamiseen EU:n kanssa. Turkista Kreikkaan saapuvat muuttajavirrat ovat kuitenkin edelleen aivan liian suuria. Turkista EU:hun laittomasti tulevien määrää on vähennettävä huomattavasti ja pysyvästi. Tämä edellyttää päättäväisiä lisätoimia myös Turkin puolelta, jotta varmistetaan toimintasuunnitelman tehokas täytäntöönpano. Eurooppa-neuvosto on tässä suhteessa tyytyväinen Turkin-pakolaisavun koordinoituvälineestä aikaansaatuun yhteisymmärrykseen ja pyytää komissiota ja jäsenvaltioita panemaan ensisijaiset hankkeet nopeasti täytäntöön. Se pitää myönteisenä myös Turkin kanssa toteutettavan, uskottavan vapaaehtoisen humanitaarisen maahanpääsyn ohjelman valmistelussa tapahtunutta edistymistä.
8. Lisäksi:
 - a) Suhteissa asianomaisiin kolmansiiin maihin EU:n ja jäsenvaltioiden on annettava täysi tukensa kattaville ja räätälöidyille kannustinpaketeille, joita ollaan parhaillaan laatimassa tietyille maille tehokkaan palauttamisen ja takaisinoton varmistamiseksi. Eurooppa-neuvosto pyytää myös komissiota, korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita seuraamaan tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa muuttovirtoja, ja puuttumaan niihin.

- b) Vallettan huippukokouksen, erityisesti 16 ensisijaisesta toimesta sovitun luettelon, täytäntöönpanoa ja operatiivisia jatkotoimia olisi jatkettava ja nopeutettava.
- c) Syyrian pakolaisille ja Syyrian naapurimaille olisi edelleen annettava humanitaarista apua. Tämä on kiireellistä toimintaa vaativa globaali vastuu. Eurooppa-neuvosto panee tässä yhteydessä myönteisesti merkille Lontoossa 4. helmikuuta Syyrian ja sen lähialueiden tukemiseksi pidetyn konferenssin tulokset ja pyytää komissiota, jäsenvaltioita ja kaikkia muita tuenantajamaita panemaan sitoumuksensa nopeasti täytäntöön.
- d) Pitkään jatkuneet laittomat muuttovirrat Länsi-Balkanin reitillä ovat edelleen vakava huolenaihe, joka edellyttää lisää yhteisiä toimia ja perusteettoman läpikulun sallivan menettelyn ja reitin varrella esiintyvien koordinoimattomien toimenpiteiden lopettamista ottaen huomioon humanitaariset seuraukset muuttovirtojen kohteena olevissa jäsenvaltioissa. On myös tärkeää seurata edelleen valppaasti muiden reittien mahdollista kehitystä, jotta yhteisiin toimiin voidaan ryhtyä nopeasti.
- e) Neuvosto hyväksyi suosituksen 12. helmikuuta 2016. On tärkeää palauttaa yhteistoimin Schengen-alueen normaali toiminta antaen samalla vaikeassa tilanteessa oleville jäsenvaltioille täyttä tukea. Meidän on päästävä takaisin tilanteeseen, jossa kaikki Schengen-alueen jäsenet soveltavat täysimääräisesti Schengenin rajasäännöstöä ja epäävät ulkorajoilla maahantulon sellaisilta kolmansien maiden kansalaisilta, jotka eivät täytä maahantulon edellytyksiä tai jotka eivät ole tehneet turvapaikkahakemusta, vaikka heillä olisi ollut siihen tilaisuus, ottaen kuitenkin huomioon merirajoista johtuvat erityisvaatimukset ja myös panemalla täytäntöön EU:n ja Turkin toimintasuunnitelman.
- f) Järjestelykeskusten perustamista ja toimivuutta ollaan EU:n avustuksella vähitellen parantamassa tunnistamisen, rekisteröinnin, sormenjälkien ottamisen, henkilöiden turvatarkastusten sekä matkustusasiakirjojen osalta. Vielä on kuitenkin paljon tehtävää etenkin, jotta järjestelykeskuksista saadaan täysin toimivia, jotta voidaan varmistaa kaikkien maahantulijoiden 100-prosenttinen tunnistaminen ja rekisteröinti (mukaan lukien järjestelmälliset turvatarkastukset EU:n tietokantoja, erityisesti Schengenin tietojärjestelmää, vasten EU:n oikeudessa vaaditun mukaisesti), toteuttaa sisäisten siirtojen prosessi kaikilta osin, estää laittomien muuttajien ja turvapaikanhakijoiden edelleen liikkuminen ja tarjota riittävät vastaanottotilat muuttajien majoittamiseksi inhimillisissä oloissa siksi aikaa kun heidän tilannettaan selvitetään.
Turvapaikanhakijoilla ei ole oikeutta valita jäsenvaltiota, josta he hakevat turvapaikkaa.

- g) Muuttajien humanitaarinen tilanne Länsi-Balkanin reitin varrella edellyttää kiireellistä toimintaa, ja sen helpottamiseksi on käytettävä kaikkia EU:n ja jäsenvaltioiden saatavilla olevia keinoja. Eurooppa-neuvosto katsoo, että tätä varten EU:lle on nyt annettava valmiudet toimittaa humanitaarista apua EU:n sisällä yhteistyössä UNHCR:n kaltaisten järjestöjen kanssa niiden maiden tukemiseksi, joissa on suuria määriä pakolaisia ja muuttajia, hyödyntäen EU:n humanitaarisesta avusta ja pelastuspalveluasioista vastaavan yksikön kokemusta. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen komission aikomukseen esittää konkreettisia ehdotuksia mahdollisimman pian.
 - h) Kaikki viime joulukuussa sovitut toimet, kuten siirtopäätökset ja toimenpiteet palauttamisen ja takaisinoton varmistamiseksi, olisi pantava nopeasti täytäntöön. Euroopan raja- ja rannikkovartiostoa koskevan ehdotuksen käsittelyä olisi vauhditettava, jotta siitä päästäisiin poliittiseen yhteisymmärrykseen Alankomaiden puheenjohtajakaudella ja jotta uusi järjestelmä saataisiin toimivaksi mahdollisimman nopeasti.
 - i) Eurooppa-neuvosto kehottaa Euroopan investointipankkia pohtimaan yhdessä komission kanssa nopeasti sitä, miten se voisi tukea EU:n toteuttamia toimia.
9. Joulukuussa hyväksytty kokonaisvaltainen strategia voi tuottaa tulosta vain, jos sen kaikkia osia toteutetaan yhteisesti ja jos toimielimet ja jäsenvaltiot toimivat yhteistuumin ja täysin koordinoitusti. Samanaikaisesti on edistytävä EU:n nykyisen toimintakehyksen parantamisessa, jotta varmistetaan inhimillinen ja tehokas turvapaikkapolitiikka. Tätä varten tänään käydyn perusteellisen keskustelun jälkeen tehostetaan valmistelutoimia kattavan vuoropuhelun mahdollistamiseksi seuraavassa Eurooppa-neuvostossa, jossa on hyväksyttävä uusia suuntaviivoja ja tehtävä valintoja lopullisemman arvioinnin perusteella.

III ULKOSUHTEET

Syyria

10. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 ja panee tyytyväisenä merkille kansainvälisen Syyrian tukiryhmän Münchenin kokouksessa 11. ja 12. helmikuuta tekemät sitoumukset sekä kehottaa kaikkia osapuolia panemaan ne riipeästi täytäntöön kaikilta osin. Vihollisuudet on ensi tilassa lopetettava koko maassa, ja tämä koskee kaikkia osapuolia, jotka tällä hetkellä osallistuvat sotilaalliseen tai puolisolitaalliseen vihamieliseen toimintaan, lukuun ottamatta ryhmiä, jotka YK:n turvallisuusneuvosto on määritellyt terroristijärjestöiksi.

Eurooppa-neuvosto pyytää Syyrian hallintoa ja sen liittolaisia lopettamaan heti hyökkäykset muista kuin terroristeista koostuvia oppositioryhmiä vastaan, koska hyökkäykset uhkaavat rauhannäkymiä, hyödyttävät Daeshia ja pahentavat pakolaiskriisiä. Eurooppa-neuvosto on huolissaan sotilaallisen konfliktin mahdollisesta kärjistyisestä entisestään. Se tuomitsee siviili-infrastruktuuriin kohdistuvat toistuvat pommitukset ja pyytää välittömästi lopettamaan pommitukset siviilialueilla, erityisesti Aleppon sekä Turkin ja Syyrian rajan välisellä käytävällä. Asianomaisten osapuolten olisi yhdessä varmistettava, että näin tapahtuu. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että piiritettyjen alueiden siviileille aletaan toimittaa humanitaarista apua viikon kuluessa. Se kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että tämä jatkuu, sekä pitämään tätä ensimmäisenä vaiheena humanitaarisen avun täysimittaisessa, jatkuvassa ja esteettömässä pääsyssä kaikkialle Syyriaan – kuten Münchenissä sovittiin – Aleppo mukaan luettuna, noudattaen kaikilta osin kansainvälistä humanitaarista oikeutta.

Libya

11. Libyan vakauttaminen on edelleen tärkeä prioriteetti maan lähialueiden ja Euroopan turvallisuuden kannalta sekä pyrittäessä hallitsemaan muuttovirtoja keskisen Välimeren alueella. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia panemaan täytäntöön Libyaa koskevan poliittisen sopimuksen, perustamaan kansallisen sovinnon hallituksen ja suuntaamaan toimet erityisesti talouden elvyttämiseen ja terrorismin torjuntaan. EU tukee näitä toimia yhteistyössä YK:n kanssa.

IV EUROOPPALAINEN OHJAUSJAKSO

12. Eurooppa-neuvosto hyväksyi suosituksen euroalueen talouspolitiikasta.
-

**EUROOPPA-NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN
VALTION- TAI HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN PÄÄTÖS
YHDISTYNYTTÄ KUNINGASKUNTAAN KOSKEVASTA
UUDESTA JÄRJESTELYSTÄ EUROOPAN UNIONISSA**

Eurooppa-neuvostossa kokoontuneet Euroopan unionin 28 jäsenvaltion, joiden hallitukset ovat allekirjoittaneet sopimukset, joihin unioni perustuu, valtion- tai hallitusten päämiehet, jotka

HALUAVAT ratkaista perussopimusten mukaisesti tietyt asiat, jotka Yhdistynyt kuningaskunta otti esiin 10 päivänä marraskuuta 2015 päivätyssä kirjeessään,

AIKOVAT tässä päätöksessä selventää tiettyjä kysymyksiä, jotka ovat jäsenvaltioille erityisen tärkeitä, niin että tällainen selvennys on otettava huomioon perussopimusten tulkintavälineenä; aikovat myös sopia järjestelyistä asioissa, jotka koskevat muun muassa kansallisten parlamenttien asemaa unionissa ja pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokasta hallintaa,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin tavoitteena on perussopimusten mukaisesti perustaa talous- ja rahaliitto, jonka rahayksikkö on euro, ja että moitteettomasti toimivalla euroalueella on tärkeä merkitys Euroopan unionille kokonaisuudessaan. Yhdeksätoista jäsenvaltiota on jo ottanut käyttöön yhteisen rahan, mutta muihin jäsenvaltioihin sovelletaan poikkeusta, kunnes neuvosto päättää, että edellytykset poikkeuksen kumoamiseksi ovat täyttyneet; lisäksi on kaksi jäsenvaltiota, joista toinen ei ole velvollinen ottamaan rahayksiköksen euroa perussopimukseen liitetyn pöytäkirjan (N:o 15) nojalla ja toista koskee poikkeus tästä velvoitteesta perussopimukseen liitetyn pöytäkirjan (N:o 16) nojalla. Näin ollen ja niin kauan kuin mainittuja poikkeuksia ei ole kumottu tai mainittujen pöytäkirjojen soveltaminen ei ole lakannut asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksen tai pyynnön johdosta, euro ei ole kaikkien jäsenvaltioiden rahayksikkö; palauttavat mieleen, että jäsenvaltioilla, joiden rahayksikkö ei ole euro, on mahdollisuus osallistua prosessiin, jolla pyritään pankkiunionin perustamiseen ja euroalueen yhdenmääntymään ohjaukseen ja hallintaan,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että perussopimuksissa on Euroopan yhdentymistä ja yhä läheisemmän Euroopan kansojen välisen liiton luomista koskevien viittausten lisäksi erityismääräyksiä, joiden nojalla joillakin jäsenvaltioilla on oikeus olla osallistumatta perussopimusten tiettyjen määräysten tai lukujen sekä unionin oikeuden soveltamiseen tai ne on vapautettu niiden soveltamisesta asioissa, jotka koskevat euron käyttöönottoa, päätöksiä, joilla on merkitystä puolustuksen kannalta, henkilöiden tarkastuksia rajoilla sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevia toimenpiteitä. Perussopimuksen määräykset antavat myös yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle mahdollisuuden jättää osallistumatta toimiin, joiden tarkoituksena on edistää unionin tavoitteiden saavuttamista erityisesti tiiviimmän yhteistyön avulla. Tällaiset menettelyt mahdollistavat näin ollen erilaisia yhdentymisteitä eri jäsenvaltioille: ne, jotka haluavat syventää yhdentymistä, voivat tehdä niin, ja samalla kunnioitetaan niiden oikeuksia, jotka eivät halua kulkea tähän suuntaan,

PALAUTTAVAT MIELEEN erityisesti, että perussopimusten mukaan Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus

- olla ottamatta euroa rahayksikökseen ja siten oikeus säilyttää rahayksikkönään Englannin punta (pöytäkirja N:o 15),
- olla osallistumatta Schengenin säännöstöön (pöytäkirja N:o 19),
- suorittaa henkilöiden tarkastuksia rajoilla ja siten olla osallistumatta Schengen-alueeseen sisä- ja ulkorajojen osalta (pöytäkirja N:o 20),
- valita, osallistuuko se toimenpiteisiin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta (pöytäkirja N:o 21),
- lakata soveltamasta 1 päivästä joulukuuta 2014 suurinta osaa sellaisista poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla annetuista unionin säädöksistä ja säännöksistä, jotka on hyväksytty ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, jatkaen kuitenkin osallistumista niistä 35:een (pöytäkirjan N:o 36 10 artiklan 4 ja 5 kohta),

PALAUTTAVAT MIELEEN myös, että Euroopan unionin perusoikeuskirjalla ei ole laajennettu Euroopan unionin tuomioistuimen eikä minkään Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimen toimivaltaa niin, että se voisi todeta, että Yhdistyneen kuningaskunnan lait ja käytännöt eivät vastaa perusoikeuksia, jotka perusoikeuskirjassa on vahvistettu (pöytäkirja N:o 30),

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET hyödyntää täysimääräisesti sisämarkkinoiden potentiaalin sen kaikissa ulottuvuuksissa, vahvistaa unionin maailmanlaajuista vetovoimaa tuotanto- ja investointipaikkana sekä edistää kansainvälistä kauppaa ja markkinoille pääsyä muun muassa neuvottelemalla ja tekemällä kauppasopimuksia keskinäisen ja vastavuoroisen hyödyn ja avoimuuden hengessä,

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET myös helpottaa ja tukea euroalueen moitteetonta toimintaa ja sen pitkän aikavälin tulevaisuutta kaikkien jäsenvaltioiden hyödyksi,

KUNNIOITTAVAT unionin toimielinten toimivaltaa, myös koko lainsäädäntö- ja talousarviomenettelyjen ajan, vaikuttamatta unionin toimielinten ja elinten suhteisiin toimivaltaisiin kansallisiin viranomaisiin,

KUNNIOITTAVAT keskuspankkien toimivaltaa niiden hoitaessa tehtäviään, mukaan lukien keskuspankkilikviditeetin tarjoaminen kunkin toimivalta-alueella,

OTTAVAT HUOMIOON lausuman, joka sisältää ehdotuksen neuvoston päätökseksi erityissäännöksistä, jotka liittyvät pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan,

OTTAVAT HUOMIOON 26 ja 27 päivänä kesäkuuta 2014 sekä 18 ja 19 päivänä helmikuuta 2016 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

PANEVAT MERKILLE Eurooppa-neuvoston julkilausuman kilpailukyvyistä,

PANEVAT MERKILLE komission lausuman toissijaisuusperiaatteen täytäntöönpanomekanismista ja sääntelytaakan keventämisen täytäntöönpanomekanismista,

PANEVAT MERKILLE komission lausuman päätöksen D jakson 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua suojaimekanismista,

PANEVAT MERKILLE komission lausuman kysymyksistä, jotka liittyvät henkilöiden vapaan liikkuvuuden väärinkäyttöön,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan parlamentin puhemiehen ja jäsenten esittämät näkemykset,

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA PÄÄTÖKSESTÄ:

A JAKSO

TALOUDEN OHJAUS JA HALLINTA

Perussopimusten tavoitteena on perustaa talous- ja rahaliitto, jonka rahayksikkö on euro, ja tämän tavoitteen täyttäminen edellyttää talous- ja rahaliiton pidemmälle menevää syventämistä.

Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on syventää entisestään talous- ja rahaliittoa, ovat vapaaehtoisia niille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö ei ole euro, ja kyseiset jäsenvaltiot voivat osallistua niihin aina kun se on mahdollista. Tämä ei vaikuta siihen seikkaan, että ne jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro, lukuunottamatta niitä, jotka eivät ole velvollisia ottamaan rahayksiköksen euroa tai joita koskee poikkeus tästä velvoitteesta, ovat perussopimusten nojalla sitoutuneet etenemään kohti yhteisen rahan käyttöönoton vaatimien edellytysten täyttämistä.

Jäsenvaltiot, jotka eivät osallistu talous- ja rahaliiton syventämiseen entisestään, eivät aiheuta esteitä tälle syventämiselle vaan helpottavat sitä; vastaavasti tässä prosessissa kunnioitetaan talous- ja rahaliiton syventämiseen osallistumattomien jäsenvaltioiden oikeuksia ja toimivaltaa. Unionin toimielimet helpottavat yhdessä jäsenvaltioiden kanssa sitä, että yhteisessä toimielinjärjestelmässä voi olla samanaikaisesti erilaisia näkökulmia, ja varmistavat johdonmukaisuuden, unionin mekanismien tehokkaan toiminnan ja jäsenvaltioiden tasa-arvon perussopimuksia sovellettaessa sekä tasapuoliset toimintaedellytykset ja sisämarkkinoiden eheyden.

Jäsenvaltioiden keskinäinen kunnioitus ja vilpitön yhteistyö riippumatta siitä, osallistuvatko ne euroalueen toimintaan vai eivät, varmistetaan tässä jaksossa esitetyillä periaatteilla, jotka taataan etenkin tähän jaksoon viittaavalla neuvoston päätöksellä¹.

¹ Neuvoston päätös erityissäännöksistä, jotka liittyvät pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan.

1. Kielletään luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden syrjintä, joka perustuu näiden henkilöiden sijoittautumisjäsenvaltion viralliseen rahayksikköön tai tapauksen mukaan siihen rahayksikköön, joka on kyseisen jäsenvaltion laillinen maksuväline. Erilaisen kohtelun on perustuttava objektiivisiin perusteisiin.

Euroalueen toimintaan suoraan liittyvissä säädöksissä, jäsenvaltioiden hallitusten väliset sopimukset mukaan lukien, on otettava huomioon sisämarkkinat sekä taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, eivätkä ne saa luoda esteitä tai aiheuttaa syrjintää jäsenvaltioiden välisessä kaupankäynnissä. Kyseisissä säädöksissä on kunnioitettava niiden jäsenvaltioiden toimivaltaa, oikeuksia ja velvoitteita, joiden rahayksikkö ei ole euro.

Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro, eivät estä euroalueen toimintaan suoraan liittyvien säädösten täytäntöönpanoa ja pidättäytyvät toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa talous- ja rahaliiton tavoitteiden saavuttamisen.

2. Pankkiunionia koskevaa unionin oikeutta, jolla Euroopan keskuspankille, yhteiselle kriisiratkaisuneuvostolle tai samankaltaisia tehtäviä hoitaville unionin elimille annetaan määräysvaltaa luottolaitoksiin nähden, sovelletaan ainoastaan niihin luottolaitoksiin, jotka sijaitsevat jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro tai jotka ovat tehneet Euroopan keskuspankin kanssa tiivistä yhteistyötä koskevan sopimuksen vakavaraisuusvalvonnasta, asiaa koskevien EU:n sääntöjen mukaisesti ja jollei konsernivalvontaa ja konsolidoitua valvontaa sekä konsernien kriisiratkaisua ja konsolidoitua kriisiratkaisua koskevista vaatimuksista muuta johdu.

Kaikkien luottolaitosten ja muiden rahoituslaitosten on sovellettava yhteistä sääntökirjaa tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi sisämarkkinoilla. Unionin aineellista oikeutta, jota yhteisen valvontaviranomaisen tehtäviä hoitava Euroopan keskuspankki taikka samankaltaisia tehtäviä hoitavat yhteinen kriisiratkaisuneuvosto tai unionin elimet soveltavat, mukaan lukien yhteinen sääntökirja luottolaitosten vakavaraisuusvaatimusten osalta tai muut rahoitusvakauden turvaamiseksi hyväksyttävät lainsäädäntötoimenpiteet, saattaa olla tarpeen laatia yhdenmukaisemmalla tavalla kuin vastaavia sääntöjä, joita soveltavat pankkiunioniin osallistumattomien jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset. Tätä varten voidaan tarvita yhteisessä sääntökirjassa ja muissa asiaa koskevissa välineissä olevia erityissäännöksiä samalla kun säilytetään tasapuoliset toimintaedellytykset ja edistetään rahoitusvakautta.

3. Euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi suunnitellut hätä- ja kriisitoimenpiteet eivät aiheuta talousarviovastuuta niille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö ei ole euro, tai tapauksen mukaan niille jäsenvaltioille, jotka eivät osallistu pankkiunioniin.

Perustetaan asiaankuuluvat mekanismit, joilla varmistetaan menojen täysimääräinen takaisinmaksu, jos unionin yleisestä talousarviosta tuetaan menoja, jotka eivät ole hallintomenoja ja jotka johtuvat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista hätä- ja kriisitoimenpiteistä.

4. Niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, rahoitusvakauden säilyttämiseksi toteutettavien toimenpiteiden täytäntöönpano, rahoituslaitosten ja -markkinoiden valvonta tai kriisinratkaisu sekä makrovakauteen liittyvät tehtävät mukaan lukien, kuuluu, jollei konsernivalvontaa ja konsolidoitua valvontaa sekä konsernien kriisinratkaisua ja konsolidoitua kriisinratkaisua koskevista vaatimuksista muuta johdu, niiden omille viranomaisille ja oman talousarviovastuun piiriin, elleivät kyseiset jäsenvaltiot halua liittyä yhteisiin mekanismeihin, joihin niillä on mahdollisuus osallistua.

Tämä ei vaikuta yhteisen sääntökirjan kehittämiseen eikä makrotason vakauden valvontaa koskeviin unionin mekanismeihin, joilla pyritään estämään ja lieventämään rahoitusalan järjestelmäriskejä unionissa, eikä unionilla olevaan toimivaltaan toteuttaa toimia, jotka ovat tarpeen rahoitusvakauteen kohdistuviin uhkiin vastaamiseksi.

5. Euroryhmästä tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 14) tarkoitetuissa niiden jäsenvaltioiden ministereiden, joiden rahayksikkö on euro, epävirallisissa kokouksissa on kunnioitettava neuvoston toimivaltaa toimielimenä, jolle perussopimuksilla annetaan lainsäädäntötehtäviä ja jossa jäsenvaltiot koordinoivat talouspolitiikkaansa.

Perussopimusten mukaisesti neuvoston kaikki jäsenet osallistuvat asioiden käsittelyyn vaikka kaikilla jäsenillä ei olisikaan äänioikeutta. Jäsenvaltioiden ryhmän epävirallisissa keskusteluissa on kunnioitettava neuvoston toimivaltaa sekä muiden EU:n toimielinten oikeuksia.

6. Jos jotakin tämän jakson soveltamiseen liittyvää asiaa on E jakson 1 kohdassa säädetyn mukaisesti tarkoitettu käsitellä Eurooppa-neuvostossa, asian mahdollinen kiireellisyys on otettava asianmukaisesti huomioon.

7. Tämän jakson asiasisältö sisällytetään perussopimukseen niiden seuraavan tarkistuksen yhteydessä perussopimusten asiaankuuluvia määräyksiä ja jäsenvaltioiden valtiosäännön asettamia vaatimuksia noudattaen.

B JAKSO KILPAILUKYKY

Unionin keskeisenä tavoitteena on perustaa sisämarkkinat, joilla taataan tavaroiden, henkilöiden, palveluiden ja pääoman vapaa liikkuvuus. Tämän tavoitteen turvaamiseksi sekä kasvun ja työpaikkojen luomiseksi EU:n on parannettava kilpailukykyä kilpailukyvyistä annetussa Eurooppa-neuvoston julkilausumassa esitetyn mukaisesti.

Tätä varten asiaankuuluvat EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot pyrkivät kaikin tavoin toteuttamaan sisämarkkinat kokonaisuudessaan sekä lujittamaan ja sopeuttamaan niitä niin, että ne pysyvät ympäristön muutosten vauhdissa. Samanaikaisesti asiaankuuluvat EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot pyrkivät konkreettisiin toimenpiteisiin parantamaan sääntelyä, joka on keskeinen edellä mainittujen tavoitteiden toteutumista vauhdittava tekijä. Tämä tarkoittaa talouden toimijoille, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille, aiheutuvan hallinnollisen taakan ja säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannusten vähentämistä sekä tarpeettoman lainsäädännön kumoamista toissijaisuusperiaatteen täytäntöönpanomekanismista ja sääntelytaakan keventämisen täytäntöönpanomekanismista annetun komission lausuman mukaisesti samalla kun huolehditaan edelleen kuluttajien, työntekijöiden, terveyden ja ympäristön suojelun korkeasta tasosta. Euroopan unioni noudattaa myös aktiivista ja kunnianhimoista kauppapolitiikkaa.

Edistymistä näissä johdonmukaisen kilpailukyky politiikan kaikissa osatekijöissä seurataan tiiviisti ja tarkastellaan tarvittaessa uudelleen.

C JAKSO
SUVERENITEETTI

1. Yhdistynyt kuningaskunta ei perussopimusten mukaisen erityisasemansa vuoksi ole sitoutunut jatkamaan poliittista yhdentymistä Euroopan unioniin. Tämä asiasisältö sisällytetään perussopimukseen niiden seuraavan tarkistuksen yhteydessä perussopimusten asiaankuuluvia määräyksiä ja jäsenvaltioiden valtiosäännön asettamia vaatimuksia noudattaen, jotta tehdään selväksi, että viittaukset yhä tiiviimpään unioniin eivät koske Yhdistynyttä kuningaskuntaa.

Perussopimuksissa ja niiden johdanto-osissa olevat viittaukset Euroopan kansojen välisen yhä läheisemmän liiton luomiseen eivät ole oikeusperusta perussopimusten tai EU:n johdetun oikeuden minkään määräyksen tai säännöksen soveltamisalan laajentamiselle. Niitä ei liioin olisi käytettävä tukemaan perussopimusten mukaisten unionin toimivallan tai sen toimielinten toimivallan laajaa tulkintaa.

Kyseiset viittaukset eivät muuta annetun toimivallan periaatteen mukaisesti määräytyviä unionin toimivallan rajoja eivätkä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin perustuvaa unionin toimivallan käyttöä. Niissä ei vaadita, että Euroopan unionille on annettava uutta toimivaltaa tai että Euroopan unionin on käytettävä nykyistä toimivaltaansa tai että unionille annettua toimivaltaa ei voitaisi vähentää ja näin palauttaa jäsenvaltioille.

Jäsenvaltioiden unionille antamaa toimivaltaa voidaan muuttaa toimivallan lisäämiseksi tai vähentämiseksi ainoastaan niin, että perussopimuksia tarkistetaan kaikkien jäsenvaltioiden suostumuksella. Perussopimukseen sisältyy jo nykyisellään erityismääräyksiä, joiden nojalla joillain jäsenvaltioilla on oikeus olla osallistumatta unionin oikeuden tiettyjen säännösten soveltamiseen tai ne on vapautettu niiden soveltamisesta. Viittaukset kansojen välisen yhä läheisemmän liiton luomiseen ovat näin ollen yhteensopivia eri jäsenvaltioiden ulottuvilla olevien erilaisten yhdentymisteiden kanssa eivätkä pakota kaikkia jäsenvaltioita pyrkimään yhteiseen päämäärään.

Perussopimukset mahdollistavat syvempään yhdentymiseen tähtäävän kehityksen niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka jakavat tällaisen näkemyksen yhteisestä tulevaisuudestaan, ilman, että tätä sovelletaan muihin jäsenvaltioihin.

2. Toissijaisuusperiaatteen tarkoituksena on varmistaa, että päätökset tehdään mahdollisimman lähellä kansalaisia. Toiminnan oikean tason valitseminen riippuu muun muassa siitä, liittyykö käsiteltävänä olevaan asiaan kansainvälisiä näkökohtia, joita ei voida tyydyttävällä tavalla säännellä jäsenvaltioiden toimin, ja siitä, voiko toimiminen unionin tasolla tarjota laajuutensa tai vaikutustensa vuoksi selkeää hyötyä jäsenvaltioiden tasolla toteutettaviin toimiin verrattuna.

Kaikkien unionin päätöksentekoprosessiin osallistuvien toimielinten on otettava asianmukaisesti huomioon kansallisten parlamenttien perustellut lausunnot toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan (N:o 2) 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tämän varmistamiseksi tehdään asianmukaisia järjestelyjä.

3. Jos yli 55 prosenttia kansallisten parlamenttien äänimäärästä edustaa sellaisia perusteltuja lausuntoja, joiden mukaan esityksessä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi unionin säädökseksi ei ole noudatettu toissijaisuusperiaatetta ja jotka on lähetetty 12 viikon kuluessa esityksen toimittamisesta, neuvoston puheenjohtajavaltio ottaa asian neuvoston esityslistalle näistä lausunnoista ja niiden pohjalta tehtävistä johtopäätöksistä käytävää laajaa keskustelua varten.

Tällaisen keskustelun jälkeen ja perussopimusten menettelyvaatimuksia noudattaen neuvoston jäsenenä toimivat jäsenvaltioiden edustajat keskeyttävät kyseisen lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä koskevan esityksen käsittelyn, ellei esitystä muuteta siten, että perustelluissa lausunnoissa esitetyt huolenaiheet otetaan huomioon.

Tätä kohtaa sovellettaessa kansallisten parlamenttien äänimäärä lasketaan pöytäkirjan (N:o 2) 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Äänen laskennassa ei oteta huomioon sellaisten jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien ääniä, jotka eivät osallistu kyseisen lainsäätämisyksessä hyväksyttävän säädöksen hyväksymiseen.

4. Perussopimukseen liitetyissä pöytäkirjoissa määrätyt jäsenvaltioiden oikeudet ja velvollisuudet on tunnustettava täysimääräisesti, ja niille on annettava yhtä vahva asema kuin perussopimusten, joiden erottamaton osa pöytäkirjat ovat, muille määräyksille.

Erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston (Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue) nojalla toteutettu toimenpide ei sido pöytäkirjoissa (N:o 21) ja (N:o 22) tarkoitettuja jäsenvaltioita, ellei kyseinen jäsenvaltio asiaankuuluvan pöytäkirjan niin salliessa ole ilmoittanut haluavansa, että toimenpide sitoo sitä.

Neuvoston jäseninä toimivat jäsenvaltioiden edustajat varmistavat, että kun unionin toimenpide tavoitteensa ja sisältönsä vuoksi kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston soveltamisalaan, siihen sovelletaan pöytäkirjoja (N:o 21) ja (N:o 22), myös silloin, kun tämä johtaa toimenpiteen jakamiseen kahdeksi säädökseksi.

5. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan, että kansallinen turvallisuus säilyy yksinomaan kunkin jäsenvaltion vastuulla. Tämä ei muodosta poikkeusta unionin oikeudesta eikä sitä sen vuoksi pitäisi tulkita rajoittavasti. Käyttäessään toimivaltaansa unionin toimielimet ottavat täysimääräisesti huomioon jäsenvaltioiden vastuun kansallisesta turvallisuudesta.

Yhteisten toimien edut jäsenvaltioiden turvallisuuteen vaikuttavissa asioissa tunnustetaan.

D JAKSO

SOSIAALIETUUKUDET JA VAPAA LIIKKUVUUS

Työntekijöiden vapaa liikkuvuus unionissa on erottamaton osa sisämarkkinoita, ja se tuo mukanaan muun muassa jäsenvaltioiden työntekijöiden oikeuden hakea tarjottua työtä koko unionissa.

Jäsenvaltioiden erilainen palkkataso tekee toisista työtarjouksista muita houkuttelevampia, mistä aiheutuu liikkumista, joka on suoraa seurausta markkinoiden vapaudesta. Jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmät, joita unionin lainsäädännössä yhteensovitetään mutta ei yhdenmukaisteta, ovat kuitenkin rakenteeltaan erilaisia, ja tämä voi itsessään houkutella työntekijöitä tiettyihin jäsenvaltioihin. On perusteltua ottaa tämä tilanne huomioon ja säätää sekä unionin että kansallisella tasolla perusteetonta suoraa tai välillistä syrjintää luomatta toimenpiteistä, joilla rajoitetaan niin laajojen työntekijävirtojen syntymistä, että niillä on kielteisiä vaikutuksia sekä lähtöjäsenvaltioille että määränpäänä oleville jäsenvaltioille.

Yhdistyneen kuningaskunnan tältä osin esittämät huolenaiheet on pantu asianmukaisesti merkille unionin lainsäädännön ja asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön tulevaa kehitystä silmällä pitäen.

Nykyisten EU-sääntöjen tulkinta

1. Johdantokappaleessa tarkoitetuissa toimenpiteissä olisi otettava huomioon se, että jäsenvaltioilla on oikeus määrittellä sosiaaliturvajärjestelmiensä peruseriaatteen ja että niillä on laaja harkintavalta sosiaali- ja työllisyyspolitiikkojensa määrittelyssä ja täytäntöönpanossa, myös sosiaalietuuksien saantia koskevien edellytysten asettamisessa.

a) Vaikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 45 artiklan mukainen työntekijöiden vapaa liikkuvuus merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan, tätä oikeutta voidaan rajoittaa yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä. Lisäksi jos yleistä etua koskevat pakottavat syyt sitä edellyttävät, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta voidaan rajoittaa toimenpiteillä, jotka ovat oikeasuhteisia tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden. Työllisyyden edistäminen, työttömyyden vähentäminen, heikossa asemassa olevien työntekijöiden suojeleminen ja sosiaaliturvajärjestelmien kestävyden vakavan heikkenemisen vaaran torjuminen ovat tapauskohtaisen tarkastelun perusteella Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustettuja yleistä etua koskevia syitä tässä tarkoituksessa.

Tietyille etuuksille voidaan asettaa ehtoja sen varmistamiseksi, että asianomaisen henkilön ja vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoiden välillä on todellinen yhteys, jos tähän on asianomaisten henkilöiden kansalaisuudesta riippumattomat objektiiviset perusteet, jotka ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään.

b) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 21 artiklan mukaista EU:n kansalaisten vapaata liikkuvuutta on toteutettava, jollei perussopimuksissa määrätyistä tai niiden soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu.

Henkilöiden, jotka eivät ole taloudellisesti aktiivisia, oikeus oleskella vastaanottavassa jäsenvaltiossa riippuu EU:n oikeuden mukaan siitä, onko näillä henkilöillä itseään ja perheenjäseniään varten riittävät varat niin, että he eivät muodostu rasisitteeksi vastaanottavan jäsenvaltion sosiaalihuoltojärjestelmälle, ja onko näillä henkilöillä kattava sairausvakuutusurva.

Jäsenvaltioilla on mahdollisuus evätä sosiaalietuudet henkilöiltä, jotka käyttävät liikkumisvapauttaan vain saadakseen jäsenvaltioiden sosiaaliavustuksia, vaikkei heillä ole riittäviä varoja oleskeluoikeuden vaatimiseksi.

Jäsenvaltiot voivat hylätä muista jäsenvaltioista tulevien EU:n kansalaisten, joilla ei ole oleskeluoikeutta tai joilla on oikeus oleskella niiden alueella ainoastaan työnhakua varten, esittämät sosiaaliavustuksia koskevat vaatimukset. Tämä koskee muista jäsenvaltioista tulevien EU:n kansalaisten vaatimuksia saada etuuksia, joilla pyritään ensisijaisesti turvaamaan toimeentulo, vaikka tällaisten etuuksien tarkoituksena olisi myös helpottaa pääsyä vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille.

c) Henkilöiden, jotka käyttävät oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen, on noudatettava vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädäntöä.

Unionin oikeuden mukaisesti jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimia ehkäistäkseen oikeuksien väärinkäyttöä ja petoksia, kuten väärennettyjen asiakirjojen esittämistä, sekä puuttuakseen lumeavioliittoihin, jotka on solmittu tai joita ylläpidetään kolmansien maiden kansalaisten kanssa vapaan liikkuvuuden hyödyntämiseksi keinona laillistaa luvaton oleskelu jossakin jäsenvaltiossa, tai puuttuakseen tapauksiin, joissa vapaata liikkumista käytetään keinona kiertää kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavat kansalliset maahanmuuttosäännöt.

Vastaanottava jäsenvaltio voi myös toteuttaa tarvittavat rajoittavat toimenpiteet suojautuakseen henkilöiltä, joiden oma käyttäytyminen todennäköisesti muodostaa todellisen ja vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle. Määrittäessään, muodostaako henkilön käyttäytyminen välittömän uhan yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle, jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon kyseisen henkilön aiemman käyttäytymisen, eikä uhan aina tarvitse olla välitön. Myös silloin, kun aikaisempaa rikostuomiota ei ole, jäsenvaltiot voivat toimia ennaltaehkäisevin perustein, kunhan perusteet liittyvät nimenomaisesti kyseiseen henkilöön.

Jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa ja hallinnollista yhteistyötä kehitetään yhdessä komission kanssa tällaisen oikeuksien väärinkäytön ja petosten torjunnan tehostamiseksi.

Muutokset EU:n johdettuun oikeuteen

2. Todetaan, että tämän päätöksen voimaantulon jälkeen komissio toimittaa ehdotuksia EU:n voimassa olevan johdetun oikeuden muuttamiseksi seuraavasti:
- a) ehdotus sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004² muuttamisesta siten, että vietäessä lapsenetuudet muuhun kuin työntekijän asuinjäsenvaltioon jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus indeksoida kyseiset etuudet vastaamaan lapsen asuinjäsenvaltion olosuhteita. Tätä olisi sovellettava ainoastaan EU:n työntekijöiden tekemiin uusiin hakemuksiin vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Jäsenvaltio voi kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2020 ulottaa indeksoinnin olemassa oleviin EU:n työntekijöiden jo maasta viemiä lapsenetuuksia koskeviin hakemuksiin. Komissio ei aio ehdottaa, että tulevaa järjestelmää, joka antaa mahdollisuuden indeksoida lapsenetuudet, laajennettaisiin muuntyyppisiin maasta vietäviin etuuksiin, kuten vanhuuseläkkeisiin;

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

- b) jäsenvaltion työssäoloaikaisia etuuksia koskevasta järjestelmästä johtuvan vetotekijän huomioon ottamiseksi ehdotus työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 492/2011³ muuttamisesta siten, että säädetään varoitus- ja suojaimekanismista niiden tilanteiden varalle, joissa muista jäsenvaltioista tulee maahan pidemmän ajan kuluessa poikkeuksellisen paljon työntekijöitä, myös EU:n aikaisempien laajentumisten johdosta noudatettujen aiempien politiikkojen seurauksena. Jäsenvaltion, joka haluaa käyttää tätä mekanismia, olisi ilmoitettava komissiolle ja neuvostolle, että tällainen poikkeuksellinen tilanne on laajuudeltaan sellainen, että se vaikuttaa jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän keskeisiin osatekijöihin, muun muassa työssäoloaikaisia etuuksia koskevan järjestelmän ensisijaiseen tarkoitukseen, tai aiheuttaa ongelmia, jotka ovat vakavia ja todennäköisesti jatkuvia sen työmarkkinoilla tai aiheuttavat kohtuutonta painetta julkisten palvelujen asianmukaiselle toiminnalle. Neuvosto voisi ilmoituksen ja siinä esitetyt perustelut käsitelleen komission ehdotuksesta antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle luvan rajoittaa maksuihin perustumattomien työssäoloaikaisten etuuksien saatavuutta tarvittavassa määrin. Neuvosto antaisi kyseiselle jäsenvaltiolle luvan rajoittaa maksuihin perustumattomien työssäoloaikaisten etuuksien saatavuutta uusien kyseiseen jäsenvaltioon tulevien EU:n työntekijöiden osalta yhteensä enintään neljäksi vuodeksi työsuhteen alkamisesta. Rajoitusta olisi sovellettava asteittain siten, että aluksi etuuksia ei saisi lainkaan mutta vähitellen niitä saisi enemmän sitä mukaa kuin työntekijän yhteydet vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoihin lisääntyvät. Luvan voimassaoloaika olisi rajattu; sitä sovellettaisiin uusiin jäsenvaltioon tuleviin EU:n työntekijöihin 7 vuoden ajan.

Neuvoston jäseninä toimivat jäsenvaltioiden edustajat asettavat näiden säädösehdotusten käsittelyn etusijalle ja tekevät kaiken voitavansa, jotta ne hyväksytään nopeasti.

Tässä kohdassa tarkoitettut tulevat toimenpiteet eivät saisi johtaa siihen, että EU:n työntekijöihin sovelletaan epäedullisempaa kohtelua kuin vastaavassa tilanteessa oleviin kolmannen maan kansalaisiin.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 492/2011, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella (EUVL L 141, 27.5.2011, s. 1).

Muutokset EU:n primaarioikeuteen

3. Euroopan unionin tulevien laajentumisten osalta todetaan, että henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevista asianmukaisista siirtymätoimenpiteistä määrätään asiaankuuluvissa liittymisasiakirjoissa, jotka kaikki jäsenvaltiot hyväksyvät, perussopimusten mukaisesti. Tässä yhteydessä pannaan merkille, että Yhdistynyt kuningaskunta on ilmaissut kantanaan puoltavansa tällaisia siirtymätoimenpiteitä.

E JAKSO

SOVELTAMINEN JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

1. Mikä tahansa jäsenvaltio voi pyytää Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalta, että tämän päätöksen soveltamiseen liittyvää asiaa käsitellään Eurooppa-neuvostossa.
2. Tämä päätös tulee voimaan samana päivänä, jona Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ilmoittaa neuvoston pääsihteerille, että Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt pysyä Euroopan unionin jäsenenä.

LAUSUMA
YHDISTYNYTTÄ KUNINGASKUNTAA KOSKEVASTA UUDESTA JÄRJESTELYSTÄ
EUROOPAN UNIONISSA HYVÄKSYTYN
EUROOPPA-NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN
VALTION- TAI HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN PÄÄTÖKSEN
A JAKSOSTA

Valtion- tai hallitusten päämiehet ilmoittavat, että neuvoston päätös erityissäännöksistä, jotka liittyvät pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan, hyväksytään neuvostossa ja tulee voimaan samana päivänä, jona tulee voimaan Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätös Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa.

Päätösehdotus on seuraava:

Luonnos: neuvoston päätös
erityissäännöksistä, jotka liittyvät pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän
yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,

joka katsoo seuraavaa:

- (1) Olisi hyväksyttävä 13 päivänä joulukuuta 2007 tehtyä päätöstä 2009/857/EY⁴ täydentäviä säännöksiä, jotta pankkiunionia sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurauksia voidaan hallita tehokkaasti.
- (2) Tähän päätökseen sisältyvä mekanismi tukee valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen A jaksossa vahvistettujen periaatteiden noudattamista siltä osin kuin kyse on pankkiunionin sekä euroalueen syvemmän yhdentymisen seurausten tehokkaaseen hallintaan liittyvistä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävistä säädöksistä, joiden hyväksyminen edellyttää kaikkien neuvoston jäsenten osallistumista äänestykseen.
- (3) Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa hyväksytyn Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen⁵ E jakson 1 kohdan mukaan mikä tahansa jäsenvaltio voi pyytää Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalta, että kyseisen päätöksen soveltamiseen liittyvää asiaa käsitellään Eurooppa-neuvostossa.

⁴ Neuvoston päätös 2009/857/EY, tehty 13 päivänä joulukuuta 2007, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 4 kohdan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 238 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 1 päivän marraskuuta 2014 ja 31 päivän maaliskuuta 2017 välisenä aikana sekä 1 päivästä huhtikuuta 2017 alkaen (EUVL L 314, 1.12.2009, s. 73).

⁵ Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätös Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa (EUVL C ..., ...2016, s. ...).

(4) Tämä päätös ei vaikuta niihin erityisiin äänestysjärjestelyihin, joista neuvostossa kokoontuneet 28 jäsenvaltion edustajat ovat sopineet 18 päivänä joulukuuta 2013⁶ ja jotka koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014⁷ 18 artiklan perusteella tapahtuvaa neuvoston päätösten hyväksymistä.

(5) Sovellettaessa tätä päätöstä ja erityisesti siltä osin kuin kyse on kohtuullisesta ajasta, jonka kuluessa neuvosto keskustelee käsiteltävästä asiasta, olisi otettava asianmukaisesti huomioon tilanteen mahdollinen kiireellisyys,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Jos käsiteltäessä valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen A jakson soveltamisalaan kuuluvaa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä, jonka hyväksyminen edellyttää kaikkien neuvoston jäsenten osallistumista äänestykseen, vähintään yksi pankkiunioniin osallistumaton neuvoston jäsen vastustaa perustellusti sitä, että neuvosto hyväksyy tällaisen säädöksen määräenemmistöllä, neuvosto keskustelee asiasta. Asianomaisen jäsenvaltion on perusteltava vastustuksensa tuomalla esiin, miten säädösehdotus rikkoo mainitun päätöksen A jaksossa vahvistettuja periaatteita.

2. Keskustellessaan asiasta neuvosto tekee kaiken voitavansa päästäkseen kohtuullisessa ajassa ja unionin oikeudessa asetettujen pakottavien määräaikojen noudattamista vaarantamatta tyydyttävään ratkaisuun 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston jäsenen tai tarkoitettujen neuvoston jäsenten esiin ottamien asioiden osalta.

⁶ Neuvostossa kokoontuneiden 28 jäsenvaltion edustajien julistus, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, asiakirja nro 18137/13.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisintarkkailua varten yhteisen kriisintarkkailumekanismin ja yhteisen kriisintarkkailurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1).

3. Neuvoston puheenjohtaja tekee tätä varten komission avustamana ja neuvoston työjärjestystä⁸ noudattaen tarvittavat aloitteet, joilla helpotetaan laajemman yhteisymmärryksen saavuttamista neuvostossa. Neuvoston jäsenet avustavat puheenjohtajaa.

Ottaen asianmukaisesti huomioon asian mahdollinen kiireellisyys ja 1 kohdassa tarkoitetun vastustuksen perustelut tällaiseksi aloitteeksi voidaan katsoa pyyntö keskustella asiasta Eurooppa-neuvostossa ennen kuin asia palaa neuvostoon päätettäväksi. Tällainen asian saattaminen Eurooppa-neuvoston käsiteltäväksi ei vaikuta unionin lainsäädäntömenettelyn normaaliin toimintaan, eikä se voi johtaa tilanteeseen, jossa jäsenvaltio voisi käyttää veto-oikeutta.

2 artikla

Tämä päätös, joka täydentää päätöstä 2009/857/EY, tulee voimaan samana päivänä jolloin Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätös Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevasta uudesta järjestelystä Euroopan unionissa tulee voimaan. Sen soveltaminen päättyy, jos viimeksi mainitun päätöksen soveltaminen päättyy.

Tehty ...ssa/ssä, ... päivänä ...kuuta ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

[nimi]

⁸ Neuvoston päätös 2009/937/EU, tehty 1 päivänä joulukuuta 2009, neuvoston työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 325, 11.12.2009, s. 35).

**EUROOPPA-NEUVOSTON JULKILAUSUMA
KILPAILUKYVYSTÄ**

Euroopan kilpailukykyä on parannettava, jos haluamme luoda kasvua ja työpaikkoja. Vaikka tämä tavoite on viime vuosina ollut EU:n toiminnan ytimessä, Eurooppa-neuvosto on vakuuttunut siitä, että voimme tehdä vieläkin enemmän hyödyntääksemme täysimittaisesti sisämarkkinoiden kaikkien osa-alueiden potentiaalin, edistääksemme yrittäjyyttä suosivaa ja työpaikkoja luovaa ilmapiiriä, tehdäksemme investointeja ja varustaaksemme taloutemme tulevaisuutta varten, tukeaksemme kansainvälistä kauppaa ja tehdäksemme unionista houkuttelevamman kumppanin.

Eurooppa-neuvosto korostaa sitä, että sisämarkkinoilla on tavattoman suuri arvo rajattomana alueena, jossa tavarat, henkilöt, palvelut ja pääoma voivat liikkua ilman esteitä. Tämä on yksi unionin tärkeimmistä saavutuksista. Näinä taloudellisesti ja sosiaalisesti haasteellisina aikoina meidän on puhallettava uutta henkeä sisämarkkinoihin ja sopeutettava niitä niin, että ne pysyvät ympäristön muutosten vauhdissa. Euroopan on parannettava kansainvälistä kilpailukykyään yleisesti niin palveluissa kuin tuotteissakin sekä tietyillä keskeisillä alueilla, kuten energia-alalla ja digitaalisilla sisämarkkinoilla.

Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita pyrkimään kohti parempaa sääntelyä ja kumoamaan tarpeetonta lainsäädäntöä EU:n kilpailukyvyyn parantamiseksi ottaen samalla asianmukaisesti huomioon tarpeen pitää kuluttajien, työntekijöiden, terveyden ja ympäristön suojelu korkealla tasolla. Tämä on keskeinen talouskasvua, kilpailukyvyyn edistämistä ja työpaikkojen luomista vauhdittava tekijä.

Tämän tavoitteen tukemiseksi Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat päässeet yhteisymmärrykseen parempaa lainsäädäntöä koskevasta toimielinten välisestä sopimuksesta. Tässä kehyksessä tehtävä tuloksekas yhteistyö on välttämätöntä unionin lainsäädännön yksinkertaistamiseksi sekä ylisääntelyn ja kansalaisille, viranomaisille ja yrityksille, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset, aiheutuvan hallinnollisen taakan välttämiseksi, samalla kun huolehditaan lainsäädännön tavoitteiden saavuttamisesta.

Painopisteinä on oltava:

- vahva sitoutuminen sääntelyn yksinkertaistamiseen ja sääntelytaakan keventämiseen muun muassa peruuttamalla tai kumoamalla lainsäädäntöä tämän ollessa tarpeen sekä vaikutustenarviointien ja jälkiarviointien tehokkaampi käyttäminen lainsäädäntöprosessin kaikissa vaiheissa niin EU:n kuin jäsenvaltioidenkin tasolla. Tämän työn pitäisi pohjautua sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman (REFIT) puitteissa ja saavutettuun edistykseen;
- lisätoimet EU-sääntelyn kokonaistaakan keventämiseksi erityisesti sen kohdistuessa pk-yrityksiin ja mikroyrityksiin;
- sääntelytaakan vähentämistavoitteiden käyttöönotto mahdollisuuksien mukaan keskeisillä aloilla niin, että EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot sitoutuvat niihin.

Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että komissio on sitoutunut tarkastelemaan vuosittain unionin edistymistä lainsäädännön yksinkertaistamisessa, ylisääntelyn välttämässä ja yrityksiin kohdistuvan taakan vähentämisessä. Tähän komission REFIT-ohjelmaa tukevaan vuosittaiseen katsaukseen sisältyy vuotuinen taakkaselvitys, ja siinä myös tarkastellaan koko voimassa olevaa EU-lainsäädäntöä.

Lisäksi Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa tutkimaan komission tekemät vuosittaiset tarkastelut toissijaisuutta koskevan komission lausuman mukaisesti, jotta varmistetaan, että näille järjestetään asianmukainen seuranta unionin toiminnan eri alueilla. Se pyytää komissiota ehdottamaan sellaisten toimenpiteiden kumoamista, jotka ovat ristiriidassa toissijaisuusperiaatteen kanssa tai joista aiheutuu kohtuuton sääntelytaakka.

Eurooppa-neuvosto painottaa vahvan, sääntöihin perustuvan monenvälisen kauppajärjestelmän merkitystä sekä tarvetta solmia kunnianhimoisia kahdenvälisiä kauppaja- ja investointisopimuksia kolmansien maiden kanssa vastavuoroisuuden ja molemminpuolisen hyödyn hengessä. Tässä yhteydessä se panee tyytyväisenä merkille WTO:n Nairobissa äskettäin saavuttaman yhteisymmärryksen. Työtä on edistettävä neuvotteluissa USA:n ja Japanin samoin kuin Latinalaisen Amerikan keskeisten kumppanien, erityisesti Mercosurin, kanssa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen keskeisten kumppanien kanssa. Kaupasta on oltava hyötyä kaikille, niin kuluttajille, työntekijöille kuin talouden toimijoillekin. Uusi kauppastrategia ("Kaikkien kauppa: Vastuullisempaa kauppaja- ja investointipolitiikka") on tässä keskeinen osatekijä.

Eurooppa-neuvosto jatkaa tilanteen seuraamista ja pyytää yleisten asioiden neuvostoa ja kilpailukykyneuvostoa arvioimaan säännöllisesti edistymistä tämän julkilausuman eri osa-alueilla.

EUROOPAN KOMISSION LAUSUMA

toissijaisuusperiaatteen täytäntöönpanomekanismista ja sääntelytaakan keventämisen täytäntöönpanomekanismista

Komissio perustaa mekanismin, jossa tarkastellaan kaikkea EU:n voimassa olevaa lainsäädäntöä siitä näkökulmasta, noudatetaanko siinä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta. Mekanismi perustuu olemassa oleviin prosesseihin, ja sillä pyritään varmistamaan mainitun periaatteen täysimääräinen toteutuminen.

Komissio asettaa tarkastelulle painopisteet ottaen huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja kansallisten parlamenttien näkemykset.

Komissio tekee ehdotuksen työohjelmasta vuoden 2016 loppuun mennessä ja antaa sen jälkeen vuosittain selvityksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Komissio on täysin sitoutunut EU:n lainsäädännön yksinkertaistamiseen ja EU:ssa toimiviin yrityksiin kohdistuvan sääntelytaakan keventämiseen ja jatkaa työtä näiden tavoitteiden hyväksi politiikan tavoitteita vaarantamatta soveltaen vuoden 2015 paremman sääntelyn agendaa ja erityisesti komission sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa ohjelmaa (REFIT). Yrittäjyyteen ja erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin kohdistuvan byrokratian vähentäminen on edelleen keskeinen tavoite meille kaikille, jos haluamme luoda kasvua ja työpaikkoja.

Komissio työskentelee REFIT-foorumilla jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa, jotta EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla voitaisiin asettaa erityiset tavoitteet yrityksiin kohdistuvan sääntelytaakan keventämiseksi etenkin niillä alueilla, jotka ovat yrityksille ja varsinkin pienille ja keskisuurille yrityksille kaikkein ongelmallisimpia. Tavoitteiden asettamisen jälkeen komissio valvoo niiden toteutumista ja antaa Eurooppa-neuvostolle vuosittain selvityksen.

EUROOPAN KOMISSION LAUSUMA
muuhun kuin työntekijän asuinjäsenvaltioon vietävien
lapsenetuuksien indeksoimisesta

Komissio antaa ehdotuksen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004⁹ muuttamisesta siten, että vietäessä lapsenetuudet muuhun kuin työntekijän asuinjäsenvaltioon jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus indeksoida kyseiset etuudet vastaamaan lapsen asuinjäsenvaltion olosuhteita.

Komissio katsoo, että tällaisia olosuhteita ovat kyseisen jäsenvaltion elintaso sekä siellä sovellettava lapsenetuuksien taso.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

EUROOPAN KOMISSION LAUSUMA

suojamekanismista, jota tarkoitetaan

**Yhdistyneen kuningaskunnan uutta järjestelyä Euroopan unionissa koskevan
Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen
D jakson 2 kohdan b alakohdassa**

Viitaten Yhdistyneen kuningaskunnan uutta järjestelyä Euroopan unionissa koskevan Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen D jakson 2 kohdan b alakohtaan Euroopan komissio tekee ehdotuksen työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annetun asetuksen 492/2011 muuttamisesta säätämällä siinä suojamekanismista, jota voidaan ja aiotaan käyttää ja joka siksi tarjoaa ratkaisun Yhdistyneen kuningaskunnan huoleen siitä, että muualta Euroopan unionista virtaa poikkeuksellisen paljon työntekijöitä, kuten viime vuosina on tapahtunut.

Euroopan komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan sille antamat tiedot ja varsinkin se, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole täysin hyödyntänyt viimeaikaisten liittymisasiakirjojen mukaisia, työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevia siirtymäaikoja, osoittavat, että maassa on tällä hetkellä sellainen poikkeustilanne, johon ehdotettua suojamekanismia on tarkoitus soveltaa. Yhdistyneellä kuningaskunnalla olisi näin ollen oikeus käynnistää mekanismi niin, että se voi täydellä syyllä olettaa saavansa tälle hyväksynnän.

EUROOPAN KOMISSIION LAUSUMA

kysymyksistä, jotka liittyvät henkilöiden vapaan liikkuvuuden väärinkäyttöön

Komissio panee merkille Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten päätöksen Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta järjestelystä Euroopan unionissa ja erityisesti sen D jakson.

Komissio aikoo hyväksyä Euroopan unionin kansalaisten vapaasta liikkuvuudesta annettua direktiiviä 2004/38 täydentävän ehdotuksen, jolla jätetään vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle sellaiset kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät ole oleskelleet jäsenvaltiossa laillisesti ennen avioliiton solmimista unionin kansalaisen kanssa tai jotka solmivat avioliiton unionin kansalaisen kanssa vasta unionin kansalaisen asetuttua asumaan vastaanottavaan jäsenvaltioon. Tällaisissa tapauksissa kolmannen maan kansalaiseen sovelletaan vastaanottavan jäsenvaltion maahanmuuttolainsäädäntöä. Tämä ehdotus toimitetaan edellä mainitun päätöksen tultua voimaan.

Komissio esittää seuraavan selvennyksen, joka koskee liikkuvien unionin kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole unionin kansalaisia, maahantuloon ja oleskeluun liittyviä väärinkäyttötilanteita:

- Jäsenvaltiot voivat puuttua erityisiin vapaan liikkuvuuden väärinkäyttötapauksiin, joissa unionin kansalainen palaa kansalaisuusjäsenvaltionsa perheenjäsenen kanssa, joka ei ole unionin kansalainen, kun oleskelu vastaanottavassa jäsenvaltiossa ei ole ollut riittävän tosiasiallista perhe-elämän kehittämiseen tai lujittamiseen, vaan sen tarkoituksena on ollut kansallisten maahanmuuttosäännösten kiertäminen.
- Lumeavioliiton käsite – jota ei suojata unionin oikeudessa – pitää sisällään myös avioliiton, jota pidetään yllä oleskeluoikeuden saamiseksi sellaiselle perheenjäsenelle, joka ei ole jäsenvaltion kansalainen.

Komissio esittää selvennyksenä myös, että jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon henkilön aiemman käyttäytymisen määrittäessään sitä, muodostaako unionin kansalaisen käyttäytyminen "välittömän" uhan yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle. Myös silloin, kun aiempaa rikostuomiota ei ole, jäsenvaltiot voivat toimia yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vuoksi ennaltaehkäisevien mutta nimenomaan kyseiseen henkilöön liittyvien syiden perusteella. Komissio selventää myös "yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvien vakavien syiden" ja "yleistä turvallisuutta koskevien pakottavien syiden" käsitteitä. Komissio tarkastelee lisäksi kynnysarvoja, joihin nämä käsitteet liittyvät, siinä yhteydessä, kun unionin kansalaisten vapaasta liikkuvuudesta annettua direktiiviä 2004/38 tulevaisuudessa tarkistetaan.

Näitä selvennyksiä tarkennetaan tiedonannossa, joka sisältää ohjeita unionin kansalaisten vapaata liikkuvuutta koskevan unionin lainsäädännön soveltamisesta.